

Jesaja 52:13-54:5

Hebrean alkutekstin mukaan. Tämä jaejakso jätetään synagogissa lukematta. 18-23.11.2016.

13 הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדֵי יְרוּם וְנִשְׂא וְגִבָּה מְאֹד

korkea suurennettu kohotettu ja nostettu palvelijani viisaasti katso .

Katso, se minun työntekijäni on toimiva viisaasti, hänet nostetaan ja kohotetaan, suurennetaan korkeaksi.

14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עֲלֵיךָ רַבִּים כִּן־מִשְׁחַת מֵאִישׁ מְרֵאָהוּ

ulkomuotonsa miehestä epätavallinen monet teille annettu joka kuin .

וְתֵאָרוּ מִבְּנֵי אָדָם:

ihminen lasten oppiarvonsa ja

Kuin teille olisi annettu jotain suuresti poikkeavaa, tavallisista ihmisten ulkomuodoista ja oppiarvoista.

15 כִּן יִזְהַ גּוֹיִם רַבִּים עֲלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם כִּי אֲשֶׁר

mitä sillä suunsa kuninkaat sulkevat tähtensä monet kansat pirskontaa niin .

לֹא־סִפֵּר לָהֶם רְאוּ וְאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנְנוּ:

ymmärtävät kuulivat ei mitä ja näkevät heille kerrottu ei .

Niin hän puhdistaa verensä kautta monet kansat. Hänen tähtensä kuninkaat sulkevat suunsa, sillä he näkevät sen, mitä heille ei ole kerrottu, ja he ymmärtävät sellaista, mitä he eivät ole kuulleet.

Nezah on verellä ”puhdistamista” toorassa.

53:1 מִי הָאֱמִין לְשִׁמְעַתְנוּ וְזִרְעֵ יְהוָה עַל־מִי נִגְלְתָה:

paljastettu kenelle Adonai siemen ja kuulemamme uskoo kuka .

Kuka uskoo sen, mitä me olemme kuulleet, ja kenelle se Herran siemen onkaan paljastettu?

2 וַיַּעַל כִּיזֶק לְפָנָיו וְכִשְׁרָשׁ מֵאָרֶץ צִיָּה לֹא-תֵאָר לּוֹ וְלֹא

eikä hänelle oppiarvo ei kuivuus maasta juuri kuin ja edessään taimi kuin kasvoi ja .

הָדָר וְנִרְאָהּ וְלֹא-מֵרָאָה וְנִחְמְדָהּ:

häntä haluaisimme ja olemus eikä näkisimme ja kunnia

Ja hän nousi kuin taimi hänen edessään, ja kuin juuri kuivuuden maasta, ei hänellä ollut oppiarvoa eikä sellaista kunniaa, jota näkisimme, eikä olemusta, jota haluaisimme.

3 נִבְּזָה וְחִדְּלָ אִישִׁים אִישׁ מִכְּאֲבוֹת וַיְדוּעַ חֲלֵי וְכִמְסִתָּר

kätkeyty kuin ja sairaudet tunki ja tuskat mies ihmiset hylätty ja halveksittu .

פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְּזָה וְלֹא חֲשַׁבְנָהּ:

arvostaneet eikä halveksittu hänestä kasvomme

Hän oli halveksittu ja ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauksien tuntija, ja me ikään kuin kätkimme kasvomme häneltä, pidimme halveksittuna, emmekä arvostaneet häntä.

4 אֲכֵן חֲלִינוּ הוּא נִשָּׂא וּמִכְּאֲבֵינוּ סָבַלְנוּ וְאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנָהּ

arvostimme me ja kesti tuskamme ja kantoi hän sairautemme varmasti .

נִגְוַע מִכָּה אֱלֹהִים וּמַעֲנָה:

vaivaama ja Jumala lyömä rangaistu

Varmasti; hän kantoi meidän sairautemme ja kärsi meidän tuskamme. Ja me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan vitsauksilla lyömänä ja vaivaamana.

5 וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵנוּ מִדְּכָא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ מוֹסֵר שְׁלוֹמֵנוּ

rauhamme kuritus vääryytemme murskattu rikkomuksemme lävistetty hän ja .

עָלָיו וּבַחֲבֵרְתּוֹ נִרְפָּא-לָנוּ:

meille parantua haavoissaan ja yllään

Ja hänet lävistettiin meidän rikkomustemme tähden, pahoinpideltiin meidän vääryyksiemme tähden. Meille rauhan tuova kuritus oli hänen yllään, ja hänen haavojensa kautta me saamme parantua.

6 כָּלָנוּ כְּצֹאן תְּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנֵינוּ וַיְהוּהַ הַפְּגִיעַ

laittoi Adonai ja käännyimme tieltään mies eksyimme lampaat kuin me kaikki .

בּוֹ אֶת עֵזוֹן כָּלָנוּ:

me kaikki vääritys häneen

Me kaikki olimme eksyneet, niinkuin lampaat, jokainen meistä kääntyi pois hänen tieltään, ja Adonai laittoi häneen kaikkien meidän väärytemme.

Kääntyminen ensisijaisesti ”kasvojen kääntämistä”. Alef ja tav, אַת akkusatiivina on midrash-tyylisellä tulkinnalla, ”hän laittoi häneen, joka on alku ja loppu, kaikkien meidän väärytemme”.

7 נֶגֶשׁ וְהוּא נִעְנָה וְלֹא יִפְתַּח-פִּיּוֹ כִּשְׁהַ לַטֶּבַח יוֹבֵל וְכִרְהָל

lammas (f.) kuin ja johdettu teurastajalle karitsa kuin suunsa avasi eikä murehduitettu hän ja sorrettu .

לִפְנֵי גִזְזִיהַ נֶאֱלְמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיּוֹ:

suunsa avasi eikä äänetön keritsijänsä eteen

Hän oli sorrettu ja murheelliseksi tehty, eikä hän avannut suutaan. Kuin karitsa, jota viedään teurastajalle, ja kuin lammas äänettömänä keritsijänsä eteen

Lammas on Rachel, ”Raakel” ja siksi lopun sanat feminiinimuodossa. Verbit taas ovat nykyhebrean futuurimuodossa, joten sen voisi lukea profetiana, ”...eikä hän tule avaamaan suutaan. Kuin karitsa, hänet tullaan viemään teurastajalle...”

8 מֵעֶצֶר וּמִמְשַׁפֵּט לִקְחַ וְאֶת-דֹּרוֹ מִי יִשְׁזַחַח כִּי נִגְזַר

poistettu sillä välittää kuka sukupolvensa ja otettiin tuomiosta ja pidättämisestä

מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפְּשַׁע עָמִי נִגַּע לְמוֹ:

hänelle isku kansani rikoksesta elävät maasta

Pidätyksestä, ja oikeuden jakamisesta hänet otettiin kiinni, ja kuka hänen sukupolvestaan siitä välitti? Sillä hänet leikattiin pois elävien maasta, minun kansani rikoksesta häntä lyötiin.

Qumran; hänen kansansa, עַמּוֹ. Loppu-vav on jossain vaiheessa lyhentynyt.

9 וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עֲשִׂיר בְּמַתְיוֹ עַל לֹא־חַמָּס

väkivalta ei vastaan kuoltuaan rikkaaseen ja hautansa pahantekijöissä annettiin ja .

עָשָׂה וְלֹא מְרָמָה בְּפִיו:

suussaan petos eikä teki

Ja hän antoi hänelle haudan pahantekijöiden kanssa, ja rikkaan kanssa hän on kuoltuaan. Hän ei tehnyt mitään väkivaltaa vastaan, eikä hänen suussaan ollut petosta.

10 וַיְהִי־הוּא חִפְּץ דְּכָאוֹ הַחֲלִי אִם־תְּשִׂים אֲשֶׁם נִפְשׁוֹ יִרְאֶה

näkee sielunsa uhri antaisi kanssa kärsimään murskasi mielistyi Adonai ja .

זֶרַע יֵאָרִיךְ יָמִים וְחִפְּץ יְהוּה בְּיָדוֹ יִצְלַח:

menestyy kädessään Adonai mielihalu ja päivät pidentää siemen

Ja Adonai tahtoi murskata hänet, kärsimään. Jos sinä laitat hänen sielunsa olemaan syyllisyysuhri, hänen sielunsa näkee siemenen, pidentää päivänsä, ja Adonain mielihalu menestyy hänen kätensä kautta.

Qumran, 1QIsa, kärsimisen tilalla "lävistytti hänet", וַיַּחֲלִחוֹ. Tässä on selkeä kirjainten korjailu.

11 מֵעַמְלִי נִפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׁבַּע בְּדַעְתּוֹ יִצְדִּיק צְדִיק עַבְדִּי

palvelijani vanhurskas vanhurskauttaa tiedossaan ravittu näkee sielunsa vaivannäöstä .

לְרַבִּים וְעֹזְנָתָם הוּא יִסְבֵּל:

kantaa hän vääryytensä ja monille

Hänen sielunsa vaivannäöstä hän näkee ravinnon. Tietonsa kautta minun vanhurskas palvelijani vanhurskauttaa monia, ja hän kantaa heidän vääryytensä.

Qumran; näkee valon. Valo, אֹר , on kokonaan poissa nykytekstistä.

12 לָכֵן אֶחְלֶק-לוֹ בְּרַבִּים וְאֶת-עֲצוּמֵי יַחְלֶק שְׁלֹל־תַּחַת

alla saalis jakaa voimallisiin ja suurissa hänelle osa sen tähden .

אֲשֶׁר הָעֵרָה לַמָּוֹת נִפְשׁוֹ וְאֶת-פְּשָׁעִים נִמְנָה וְהוּא

hän ja luettiin kapinallisiin ja sielunsa kuolemalle paljasti joka

חָטְא-רַבִּים נִשָּׂא וְלִפְשָׁעִים יִפְגִּיעַ:

kohtasi kapinalliset ja kantoi monet synnin

Sen tähden hän saa osan suurten joukossa, ja voimallisten kanssa hän jakaa saalista, sillä hän paljasti sielunsa kuolemalle, ja hänet luettiin kapinalliseksi, ja hän kantoi monien synnin, ja kohtasi kapinalliset.

Qumran; kantoi monet synnit. חָטְאִי. Viimeinen jod-kirjain puuttuu nykytekstistä.

54:1 רָנִי עֵקֶרָה לֹא יִלְדָה פְּצָחֵי רִנָּה וְצִהְלִי לֹא-חֲלָה

synnytyskivut ei huuda ilosta ja riemuitse tuottanut lapset ei hedelmätön riemuitse .

כִּי-רַבִּים בְּנֵי-שׁוּמְמָה מִבְּנֵי בְּעוּלָה אָמַר יְהוָה:

Adonai sanoo avioaimo lapsista hylätty lapset paljon sillä

Riemuitse, sinä hedelmätön, joka et ole lapsia tuottanut, riemuitse ja huuda ilosta, joka et ole synnytyskipuja kokenut. Sillä hylätyllä on enemmän lapsia kuin avioaimolla, sanoo Adonai.

2 הֲרַחֲבִי מְקוֹם אֹהֶלְךָ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִטּוּ

levitä asuinsijasi verhot ja telttasi paikka laajenna .

אֶל-תַּחֲשָׁכִי הֶאֱרִיכִי מִיתְרֶיךָ וַיִּתְדַתֶּיךָ חֲזֵקִי:

vahvista telttakeppisi ja köytesi pidennä säästä älä

Laajenna telttasi paikkaa, ja levitä asuinsijasi verhoja. Älä säästä! Pidennä köysiäsi ja vahvista vaarnasi!

Teltasta tulee "ohel moed" ja asuinsijasta "mishkan", molemmat suomennetaan yleensä "ilmestysmaja".

3 כִּי־יָמִין וְשְׂמֹאל תִּפְרָצִי וְזָרְעֶךָ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים

kaupungit ja perivät kansakunnat siemenesi ja läpimurto vasen ja oikea sillä .

נִשְׁמָוֹת יוֹשִׁיבוּ:

asuttavat autiot

Sillä sinulle tulee läpimurto oikealla ja vasemmalla, ja sinun siemenesi perivät kansakunnat ja asuttavat autioituneet kaupungit.

Qumran; ”sinun siemenesi kansakuntien keskuudessa saa hänet perinnöksi”, וְזָרְעֶךָ גּוֹיִם יִירָשׁוּ. Vain viimeinen kirjain pois, ja lause käännetään eri tavalla.

4 אַל־תִּירָאִי כִּי־לֹא תִבּוֹשִׁי וְאַל־תִּכְלָמִי כִּי לֹא תַחֲפִירִי כִּי

sillä pettyvä et sillä alistu äläkä häpeä ei sillä pelkää älä .

בְּשֵׁת עֲלוּמֵיךָ תִשְׁכַּחִי וְחֶרְפַּת אֲלֻמְנוֹתֶיךָ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד:

enää muista et leskeytesi halveksunta ja unohdat nuoruutesi häpeä

Älä pelkää, sillä et sinä joudu häpeään, äläkä alistu, sillä et sinä joudu pettymään! Sillä nuoruutesi häpeän sinä tulet unohtamaan, etkä enää muista leskeytesi halveksuntaa.

5 כִּי בַעֲלִיךָ עָשִׂיךָ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֵאֲלֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל

Israel pyhä lunastajasi ja nimensä Tsevaot Adonai tekijäsi aviomiehesi sillä .

אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקְרָא:

kutsutaan maa kaikki Jumala

Sillä sinun tekijäsi on sinun aviomiehesi. Hänen nimensä on Adonai Tsevaot, ja sinun lunastajasi on Israelin pyhä, häntä kutsutaan kaiken maan Jumalaksi.